

SPOREDNI ČETVOROZVUCI

U sporedne četvorozvuke spadaju I⁷, III⁷, IV⁷ i VI⁷. Sporedni septakordi se mnogo ređe koriste od glavnih - najčešće se koristi IV⁷.

I SEPTAKORD je u duru veliki durski, a u harmonskom molu - veliki molski. U oba slučaja ima veliku septimu, koja je vođica. Međutim, taj ton se ovde ne posmatra kao vođica, već kao septima. Prilikom vezivanja sa nekim drugim stupnjem, ta velika septima se (kao i svaka druga septima) kreće postupno naniže. Međutim, postoji i slučaj kada se velika septima može kretati i naviše, u vidu zadržice *7 ispred 8*, na ležećem I stupnju, tj. na ležećoj harmoniji. Čim se harmonija menja, velika septima mora da se kreće postupno naniže.

I⁷ ima isključivo T funkciju.

Najčešće se vezuje sa **IV** stupnjem, na način prividno dominantnog odnosa. I⁷ se često vezuje i sa svojim donjim tercnim srodnikom - **VI** stupnjem, uz pomoć I², koji treba shvatiti kao prolaznicu u basu i koji se označava horizontalnom crtom ili samo dvojkom.

III SEPTAKORD je akord isključivo D funkcije i koristi se umesto V⁷. Kao i svi septakordi D funkcije, i ovaj ima *dva kritična tona*: septimu, koja se kreće postupno naniže, i vođicu, koja se kreće postupno naviše. Nema licencija!

III⁷ se najčešće vezuje sa **VI** stupnjem na način prividno dominantnog odnosa, po pravilu: bas i vođica naviše, a ostali naniže, dok se u VI stupnju udvaja terca. III⁷ se ne može vezati sa **IV** stupnjem!

IV SEPTAKORD je u duru veliki durski, a u harmonskom molu je mali molski. U duru, gde je septima velika, moguće je da se septima razreši i naviše, u vidu zadržice *7 ispred 8*, na ležećem IV stupnju, tj. na ležećoj harmoniji. Kada se IV⁷ vezuje sa nekim drugim stupnjem, velika septima se obavezno kreće naniže.

IV⁷ se najčešće vezuje sa **V** stupnjem i to na isti način kao što se VII⁷ vezuje sa I stupnjem (suprotno basu), pa se javljaju isti problemi: ukoliko se u vezi IV⁷ - V⁵ septima nađe iznad terce IV⁷, obavezno nastaju paralelne kvinte, koje se ovde ne zovu „Skarlatijeve“, ali su u suštini iste kao Skarlatijeve. Nemaju nikakvo posebno ime. Te paralelne kvinte su zabranjene i mogu se izbeći na tri načina:

- 1) udvajanjem kvinte V⁵
- 2) upotrebom V⁷ umesto V⁵, što je i najbolji način
- 3) izostavljanjem kvinte, a udvajanjem osnovnog tona IV⁷

IV se može vezati i sa **VII** stupnjem na način prividno dominantnog odnosa.

VI SEPTAKORD je u duru mali molski, a u harmonskom molu je veliki durski. Ima isključivo T funkciju i jedan kritičan ton - septimu, koja se uvek razrešava naniže.

VI⁷ se najčešće vezuje sa **II** stupnjem na način prividno dominantnog odnosa. VI⁷ se može vezati i sa donjim tercnim srodnikom - **IV** stupnjem, uz pomoć VI², koji treba posmatrati kao prolaznicu u basu.

VI kvintsektakord se vezuje sa V stupnjem isto kao što se II kvintsektakord vezuje sa I stupnjem. Tu se VI kvintsektakord posmatra kao I⁵ sa dodatom sekstom (*sikst ažute*).